

שבת קודש פרשת קרח - ירושלים:

בליל שבת התפללנו בבית ר' מיכאל אליהו שי', וגם ה"שולחן" (=טיש) היה שם. אדמו"ר שליט"א ישב בין שני החתנים. אנשי ירושלים העמידו הרבה יין, וגם שֶׁכֶר טוב.

על ה"שולחן" אמר:

א. כתיב (במדבר טו, טו) "ויחר למשה מאד ויאמר אל ה' אל תפן אל מנחתם לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעותי את אחד מהם". פירש רש"י: ויחר למשה מאד – נצטער עד למאוד. מנין לרש"י לפרש כך, דילמא "ויחר" הוא כפשוטו. אמנם באמת מפורש כך בגמרא (פסטה לה, א) לענין דוד, דכל היכי דלא כתיב "ויחר אף", פירושו הוא מלשון צער בלבד⁸⁷.

ויתכן שנצטער עד למאוד, משום דאיתא בגמרא (מו"ק יח, ב) אין אדם נחשד בדבר אלא אם כן עשאו, ואם לא עשה כולו עשה מקצתו, ואם לא עשה מקצתו הרהר בלבו לעשותו, ואם לא הרהר בלבו לעשותו ראה אחרים שעשו ושמת. והקשו ממשה שחשדוהו, ותירצו "התם משום שנאה הוא דעבוד", וכדאיתא שם דבאית ליה אויבים "אויבים הוא דאפקוה לקלא". ולזה כשראה משה שחשדוהו, חשש אולי עשה מקצתו או הרהר לעשותו כו', דהא לא יתכן דאויבים הוא דאפקוה לקלא, שהרי מנין לו אויבים, הרי "לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעותי את אחד מהם", ועל כרחך דיש בו משהו מזה, ולכן נצטער⁸⁸.

ב. "אמור אל אלעזר בן אהרן הכהן וירם את המחתות מבין השריפה" (יה, ב). הפוסקים נחלקו אי אמרינן "חרב הרי הוא כחלל" לענין טומאת כהנים (עי' תוס' נזיר נה, ב ד"ה ת"ש; חולין קד, א ד"ה חלת; רמ"א יו"ד סי' שס"ט סעי' א), ואי נימא דמוזהרין הכהנים על כך, אתי שפיר שנצטוה אלעזר דוקא להרים את המחתות, ולא אהרן,

אמר הרבי: על דברים שצריכים – נתתי ביד רחבה, אולם הגביע היקר יותר אין בו אלא משום 'כבוד בעלמא', ועל זה אין טעם לפזר ממון [ובנוסח אחר: מתנה ממני אינה אלא 'חשיבות' בעלמא, וחשיבות זו תהיה גם בדבר זול, ואין סיבה לפזר ממון מיותר על כך].

87. ז"ל הגמרא שם: "ויחר לדוד על אשר פרץ ה' פרץ בעוזה" (ש"ב ו, ח), אמר רבי אלעזר שנשתנו פניו 'כחירה'. אלא מעתה כל היכא דכתיב "ויחר" הכי נמי, התם כתיב "אף", הכא לא כתיב "אף". ע"כ.

ואגב: בכתבי חסידים מפרשת קרח תרצ"ב בעיר 'קרעניץ' הובא שסיים ואמר מן האמרי אמת זי"ע, שאמר דבר זה לפני אביו השפת אמת וקלסיה. וע"ע להלן במסע החמישי מאמרי פרשת בראשית אות א'.

88. =אבל אליבא דאמת 'משום שנאה הוא דעבוד', והיו הם אויביו אף על פי שרק הטיב עמהם כל ימיו.

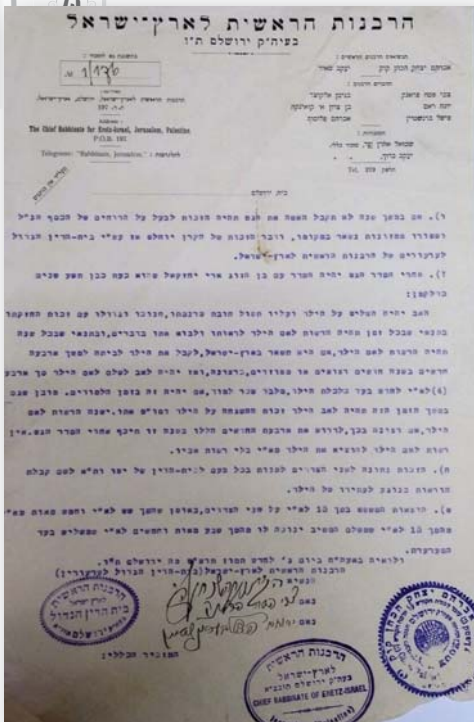
בדקיימא לן לגבי טומאת כהנים דבאפשר לטמא כהן הדיוט אין מטמא כהן גדול (ע"י נזיר מו, א; רמב"ם פ"ג מאכל ה"ט).

ואמר לו רבי נחמיה שליט"א: אולי הצליחו המקטירים לזרוק את המחלות מידיהם קודם מיתתם, ולא נטמאו כלל. ואמר אדמו"ר שליט"א דלא מסתבר שהיה כך, דכיון שאש יצאה מאת ה' ותאכל אותם, המיתה והטומאה היו כאחד⁸⁹.

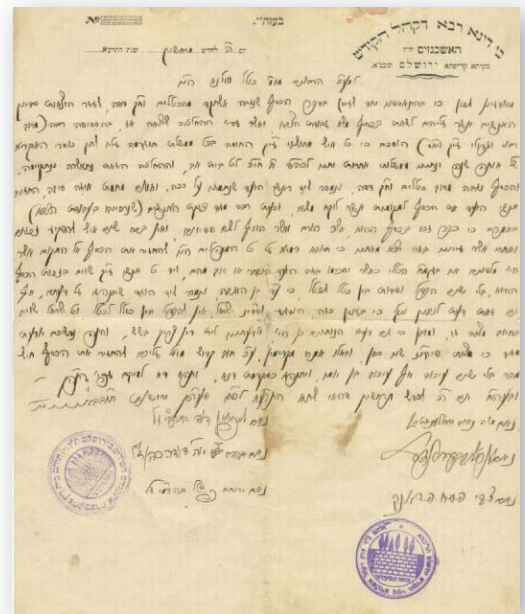

שחרית התפללנו בשעה 7:30 ולא היתה 'הפסקה'. הכהנים נשאו כפיהם בשחרית ובמוסף כנהוג בארץ ישראל. ובשעה 12 היה ה"שולחן".

גם בסעודה שלישית היה "שולחן", והיו נוכחים ר' פישל בערנשטיין⁹⁰ ור' וועלוול מינצבערג⁹¹.

רבי פישל חתום בין חברי בית דין של הרבנות הראשית בירושלים

רבי פישל חתום בין חברי בית דין הישן בירושלים

מצבתו בחצר בית החולים 'שערי צדק'

89. בהעתקה אחת נוסף: 'כדאיתא בשמואל ואגג שמיתה וטומאה באות כאחת'. וכנראה המכוון לקושיית האחרונים איך הרגו שמואל לאגג (ש"א טו, לג), הא נזיר היה שמואל (נזיר סו, א) ואסור לו להטמא למת. אך איני יודע להעמיד המשך הדברים כדבעי, ומסתמא נחסר כאן איזה מילין.

90. איש נערץ ונקדש, המכונה בפי כל: **רבי פישל דיין**, והוא נכדו של היהודי הקדוש מפרשיסחא זי"ע, ראש ישיבת 'חיי עולם', ולימים ראב"ד לעדת החסידים בעיה"ק ירושלים תובב"א. מרן האמרי אמות זי"ע היה מכבדו ביותר, ופעמים שאף קם בפניו.

91. הג"ר ישראל זאב מינצברג זצ"ל עלה מפולין עם משפחת אביו לארץ הקודש עוד בהיותו ילד בן 6 שנים, וכאן עשה את כל שנותיו הארוכות עד שנסתלק כבן תשעים בתוככי ירושלים. השלים עצמו להוראה,

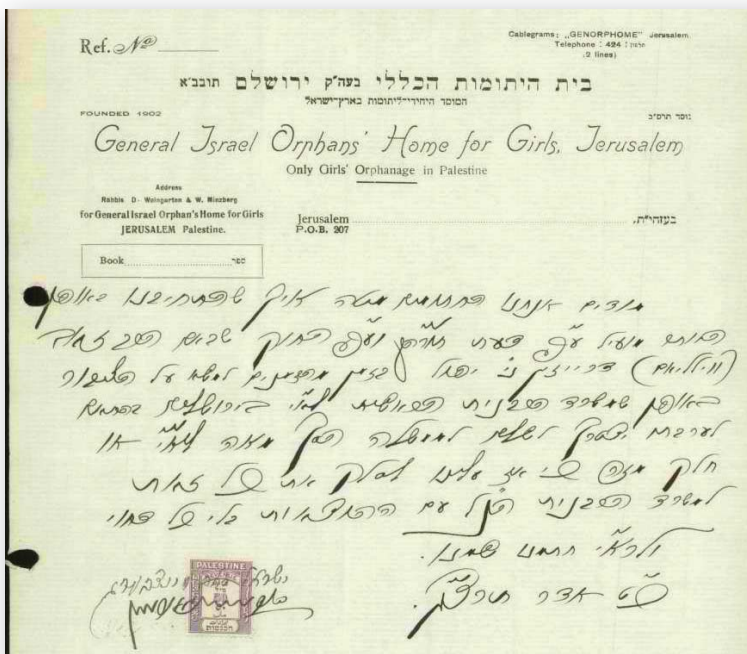
ושימש את גדולי הרבנים, וביניהם את הסבא קדישא מהרש"א אלפנדי זי"ע שחיבבו ביותר. בין השנים תרפ"ב ועד תרצ"א שימש כראב"ד לעדת החסידים בעיה"ק ירושלים תובב"א, ואז השיל מעצמו עול זה, ושימש רב מורה צדק בעיר העתיקה בירושלים, כשהוא נושא על שכמו הרבה ממפעלות הדת שבירושלים, כמו: בית היתומים הכללי, כולל ווארשא, ועוד.

בשנת תש"ח, בעת כיבוש הרובע היהודי על ידי חיילי הלגיון הירדני, יצא יחד עם הג"ר בן ציון חזן ז"ל והכריזו על 'כניעת הרובע', ובכך הציל את שארית הפליטה שם. לאחר המלחמה עבר לשכונת 'קטמון', שם עשה עוד כיד שנים, כשלעת זקנותו כל פה אליו ידרושון, ונערץ על כל העם מקצה.

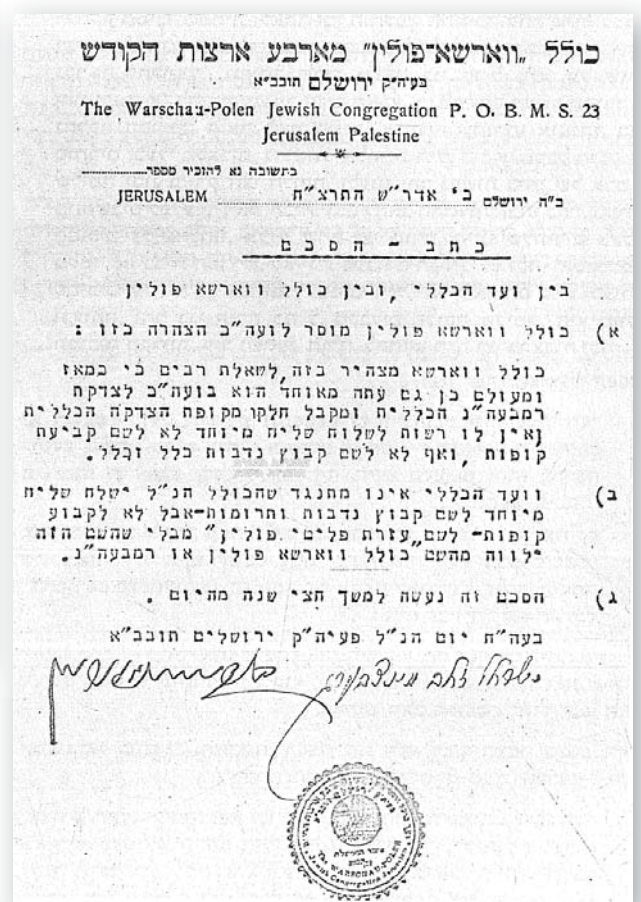
רבי וועלוול, כפי שהיה מכונה, היה קשור ודבוק ביותר במרן האמרי אמת זי"ע, שאף הוא מנגד העריכו ושאלו שאלות בהלכה (ראה לדוגמא להלן במסע החמישי עמ' תשד). לאחר פטירת האמרי אמת, כיתת רגליו אל **מרן הבית ישראל זי"ע**, ואף הרבי מצידו היה רגיל לעלות אליו לביתו ולשוחח עמו שעות ארוכות בדברי הלכה ומילין דחסידותא.

בספר '**פאר ישראל**' (ח"א עמ' תקלד) מסופר: כשנודע לרבי, בתחילת שנות ה'תש"כ, על מצב בריאותו של הגאון הישיש רבי וועלוול מינצברג זצ"ל, שהוא שוכב חולה ומיוסר במצב קשה, ושואל את נפשו להיפטר מהאי עלמא, חש מהר אל מיטתו בשכונת 'קטמון'. הרבי קרא אליו בנימה ידידותית: '**ר' וועלוול, ר' וועלוול, אל בחפזה, שם בעלמא דקשוט יש די והותר וועלוולך, אינם חסרים שמה, פה עדיין זקוקים לכם**', והמילים האלה הפיחו בו רוח חזקה והתחזק. כשלחש רבי וועלוול לעברו כי אינו צעיר לימים, וכבר מלאו לו **פ"ח שנה**, החזירו הרבי: '**ה'פח' נשבר - ואנחנו נמלטנו**...'

הוא השלים נפשו לאלקיו בי"ז אד"ב תשכ"ב, ובהלוויה המונית ליווהו למנוחת עולמים ב'הר המנוחות'.

עם רבי דוד ויינגרטן בעסקי ציבור

רבי וועלוול מינצברג

רבי וועלוול עם רבי אהרן יוסף ב"ר דוד ויינגרטן

Rabbi W. MINZBERG

JERUSALEM

Palestine
2024-2025

ישראל זאב מינצברג

דזשייז

בדח"ק ירושלם ת"ז
שנ"ח

ב"ה ירושלם ת"ה יום לחדש סיון שנת תרפ"ה

ՀԱՅԵՆ ՄԱՅՐԱՔ ԶՆԻԿ

[illegible]

אברהם יצחק הכהן קארו מייסד האקדמיה ללשון קודשית ופרסומיה לאברהם הוא אבן
 יסודית אלה לזכות ביום כבודי למחנכי המדע לדמות לפרט מיוחדת אברהם יוסף לזכות
 לפרסום ופולחן מיוחדים חשב אזה להשתתף אזה המעמדות לביטול אברהם
 וזה אזה. לשלוח כבוד הערב מאחר שהקדמות הוא א' מלפנים המלכות אזה
 המלכות וזה חוב המלכות מיוחדים מיוחדים מיוחדים מיוחדים. המלכות מיוחד
 אחרת מיוחדת מיוחדת. לא יוכלו לדמות אלהם. אזה לדמות מיוחדת מיוחדת
 להקדמות מיוחדת להקדמות מיוחדת מיוחדת. אזה לפרסום מיוחדת ופרסום
 מיוחדת מיוחדת מיוחדת מיוחדת מיוחדת.

[illegible]

סוד זאת למעלה שלקח בחינת ה'צ' ומהי כפיכס מהאזני זקן כמנחם בארם בלשם
 ארם כי בעצמם אלכרן אין זה נסוד ואולי מהאזני כהיחזק זכ' למ סוד המלכות. אולי
 בעת ואלה כל נקלה זאת ולי הירושם מעינתם ומאחרכס. ללילוי יתני ארצונם
 ומנהלם ארם. וכן נסל בארם המעק. לעלם במעליהם. והם קנאן מנחם
 היו כפר המקדש לעצמם כס. והמה למ סוד המנחה כפיכס למחזי כי כך אל ילם
 למ סוד מהוה לעיוס נסל למחזי כסוד המנחה כפיכס למחזי כי כך אל ילם
 ואל יעשו ארם כיו. (לך אלכר ארם המנחה למ ככ. וכן בחי יתן צו למקד המנחים
 ומעליה המלח סוד המנחה נסודם כלי כס חם המלח ולי המנחה למחזי וקנא. וכן
 אל המנחים כס למחזי.

דברי הכותב נאמרו אצלנו, אצלנו, אצלנו

194/270-2 2018 11 26

י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט כ' כ"א כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט ל' ל"א ל"ב ל"ג ל"ד ל"ה ל"ו ל"ז ל"ח ל"ט מ' מ"א מ"ב מ"ג מ"ד מ"ה מ"ו מ"ז מ"ח מ"ט נ' נ"א נ"ב נ"ג נ"ד נ"ה נ"ו נ"ז נ"ח נ"ט ס' ס"א ס"ב ס"ג ס"ד ס"ה ס"ו ס"ז ס"ח ס"ט ע' ע"א ע"ב ע"ג ע"ד ע"ה ע"ו ע"ז ע"ח ע"ט פ' פ"א פ"ב פ"ג פ"ד פ"ה פ"ו פ"ז פ"ח פ"ט צ' צ"א צ"ב צ"ג צ"ד צ"ה צ"ו צ"ז צ"ח צ"ט ק' ק"א ק"ב ק"ג ק"ד ק"ה ק"ו ק"ז ק"ח ק"ט ר' ר"א ר"ב ר"ג ר"ד ר"ה ר"ו ר"ז ר"ח ר"ט ש' ש"א ש"ב ש"ג ש"ד ש"ה ש"ו ש"ז ש"ח ש"ט ת' ת"א ת"ב ת"ג ת"ד ת"ה ת"ו ת"ז ת"ח ת"ט

מכתב מרבי ועלוול מינצברג אל מן האמרי אמת ז"ע בנוגע ללימוד בשפת העברית' במושובות החדשות. הרבי העביר את המכתב המקורי למרכז 'אגודת ישראל' בפראנקפורט, כשהוא מוסיף **"שאלתי ובקשתי למלאות משאלת הרב ר"ז מינצברג הנ"ל"**

התמונה שהתפרסמה בעיתונות העולמית

בנפילת העיר העתיקה לידי הירדנים, ביחד עם רעהו הג"ר בן ציון חזן
תלמיד ה'בן איש חי'

מצבתו ב'הר המנוחות'

הגה"צ ר' ישראל זאב מינצברג זצ"ל

לעיו ועל משמחתו.
השאר אחריו בן שתי בנות, נכרים
תלמידי חכמים יראי שמים ה'
ממסמכים ברוכי.
בזולה האבידה ליתדות החוריות פי
יותן לנו חסותו.

מיום עמוד קל ודחל ועד ליום הס' מלקוחות העסין בצניעות, אך יחד עם זאת הגרוע שתוכוחו מאז ועד היום לכל קצות העולם, היה בסרם של הלה עם רבה של טבריה רבי משה קליערס זצ"ל, אשר ציין באחת ההזדמנויות

ישראל ואב מונצמרג זצ"ל
שר נסתלק לבית עולמו עם
בצהרים למונחות עולמים
בה השתתפו אלפים רבים
שות אדמו"ר'ם, רבנים, ראשי

ירושלים יום ו' — הגאון ר' זקן מורי ההוראה בישראל, א' עלות השחר היום, חובא היוו בחר המנוחות בהלוח המונות מתושבי ירושלים התררית, ברא

קלוב 'שבור מתאבלים א
גפרה יכא המאנון החסי
ה

'שד'א מוהר"ר

די

מי יחו ללו חס

המקו
בשד

[illegible]

התאגדות וקם ממשות וזו, ואף היה
גיל לצאת מביתו לבית הכנסת והיה
מספיק בדרך מיוחדת ובמלך השבועות
ההם המעין אליו.

הראש השבוע לקה בולקת יראתו.
בזרע היה זה מצב טוב כי
הקטן עז עירד משטחו ולישמו
התמנהל, אך למחנה שוב הדרר
בצבנו, וזכו וזכו עליו עלות שבו
ליו"ט ו' השב נסמחו ליחודת כפי
השען משטח סוף, לא היה במלוא
הכוח הצלה ולמד פרק משטח
ליו"ט.

הענין של

ישיבות, מנהיגי אגודת ישראל ציבור.
המנוח הרבני היה בשנת ה'תפ"ט לחייו כאשר נפטר. לאחר מותו קשה וקצרה שהפילתו למשכב רק בראשית הש"ס בלוי שנת היה חולה אנוש אך

ועד הרבנים

יחד עם כל בית
שוקר' עם התלמידים
הרש

ישראל

מורה'ר

רג

ומכילים תחומים
המקום ינחם
טאר אכיל

מרכז אנורת ישראל באי

התחיל אלאמאורי לא הקטף עליו
עם אחרים שרמסו שחוקה נדו דמיו
על תלונתו מורכבים לא עוד אלא
שקטקט לרמסו השחוקה זו ולהפחית
כרסם
עמם למען היה כערס קונסורס
והקונסורס ערסעם שחוקה "מכורח" נדו
על שוב אחר ישראל אחר שחוקה התי
ליות בארץ נדו בענין החר: ערס
אחרי הארץ הנדו ביתו ערסעם
שחוקה חיוו בדרת אלא חשוקה נדו
מרסות ומבדולת: ושער כערס החר
על וכל נדו ערס החר ערס ערס
ונתלל לאריות השחוקה על אכס
שחוקה: כהם ערס השחוקה מלסר וכל
שחוקה אחת השחוקה ומרסות וכל
כילא פלו ערס וחרת אחת חרס

[illegible]

CONCLUSIONS

היות שהגוי צ
הגוי צ רבי יש
והיות שכל הס
לאיבוד צ"י ה
כתבים של א
להוציאם לאור,

[illegible][illegible]

שסה

מזרעה ובקשה

היות שהגנו צומד להוציא לאור את השו"ת וחדושי תורה מאמרי הגד"צ רבי ישראל ואב מינצבערג וצ"ל שהשיב לכל שואל ודורש, והיות שכל הכתבים שלו שו"ת וחדושים נשארו בעיר העתיקה ואילו לאיבוד צ"י הערבים ימש. לכן אבקש מאת כל מי שברשותו נמצא כתבים של אאמור"ר וצ"ל שיואל בטוב להתקשר אתי בכדי שאוכל להוציאם לאור, ולזכות את הרבים ולהודות מבורח לכבוד התורה ר' חיים יהודה מינצבערג

קטמון ר' המצור מס' 3, ירושלים.

שם

מאמר א' 92:

איתא במדרש (במדב"ר יח, ג) חכם גדול היה קרח ומטועני הארון, ולכן טען (במדב"ר מז, ג) "כי כל העדה כולם קדושים", כדכתיב במשא הארון (שם ז, ט) "כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו", ואיתא (ערכין יא, א) אין "ישאו" אלא לשון שירה, ואיתא בשפת אמת (פרשת נשא תרמ"א ד"ה במדרש בכתף) דהפירוש הוא על פי מה דאיתא בזוה"ק (ח"א קכג, א) על הפסוק "וישרנה הפרות" (ש"א ו, יב) ארונא דעל גבייהו עבד לון לזמרא⁹³.

בשבת גם כן כתיב (תהלים צב, א) "מומור שיר ליום השבת", שהשבת עצמה אומרת שירה, כמו שאומרים "יום השביעי משבח ואומר – לפיכך יפארו ויברכו לאל כל יצוריו", שהשבת מעוררת כל הבריאה⁹⁴, וקרח חלק על השבת (זוה"ק ח"ג קעו, ב).

ואמנם לעתיד יתברר האמת ש"בתוכם ה'", כמו שאיתא "וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו", ואיתא במדרש פרשת בא (שמו"ר מז, יז) שלעתיד יהיה כתוב השם על כל אחד אפילו על הקטן שבישראל, וכתיב (חבקוק ב, יא) "כי אבן מקיר תזעק וכפים מעץ יעננה".

מאמר ב':

"וישלח משה לקרוא לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה" (במדב"ר מז, יב). ברש"י: מכאן שאין מחזיקין במחלוקת. משה רבינו הוציא מהם הכוחות שהיו להם. איתא במדרש (ויק"ר ט, ט) "בקש שלום ורדפתו" (תהלים לד, מז), בקשהו למקומך ורדפתו למקום אחר, וזה מה שעשה משה, שרדף אחרי השלום, וכדמצינו

92. בסידור המאמרים הבאים הסתייענו גם במה שנדפס בספר "אמרי אמת" פרשת קרח תרפ"ז [ואמנם שם נדפס עוד מאמר אחד נוסף, אך מכיון שבכל העתקות החסידים שבידי לא הובא מאמר זה, נראה שהוא משנה אחרת. המאמר שנדפס שם בד"ה שמעתי, הוא מסעודת הנישואין, והוא המאמר דלעיל עמ' שנח ד"ה אמר להחתן].

93. ז"ל השפת אמת שם: במדרש (במדב"ר ו, י) "בכתף ישאו" כו' דורש על השירה, כמו שנאמר (תהלים פא, ג) שאו זמרה כו'. וקשה מה "בכתף". ויתבאר הענין, על פי מה שנאמר (ש"א ו, יב) "וישרנה הפרות בדרך", שעל ידי שנשא הארון ניתן בהם דעת לשורר ולזמר, כמו שאיתא בזוה"ק בלק "ארונא דעל גבייהו עבד להון לזמרא". כן הלויים במה שנשא על כתפיהם – בכח זה הרימו קול זמרה. עכלה"ק.

94. ראה באריכות להלן במסע הרביעי עמ' תקנא ובהערות שם.

גם בגמרא (יזמא פז, א): רב הוה ליה מילתא בהדי ההוא טבחא וכו' במעלי יומא דכפורי וכו' אזיל אבא למיקטל נפשא. וכתיב (פסוק כה) "וילכו אחריו זקני ישראל", זקני ישראל היינו האבות, שהם מסייעים לתשובה, כדאיתא בשפת אמת (שבת תשובה תרל"ז) בשם אאז"ל "הפותח שער לדופקי בתשובה" – הם האבות. אך לא הועיל להם זה, כי יעקב אבינו ביקש רחמים שלא תהיה לו נגיעה במחלוקת זו (רש"י פסוק א').

אולם בני קרח, על ידי שהרהרו בתשובה, נתבצר להם מקום גבוה בגיהנם וישבו שם (מגילה יד, א), היינו שנפתח להם פתח, כי כל איש מישראל שיש לו רצון טוב מסייעין לו מן השמים ומרחיבין לו את הפתח, כדאיתא בספרי (ריש פרשת האזינו): אין לשון "פתיחה" אלא לשון "הרווחה", היינו שנשאר אותו הפתח אלא שמרחיבין אותו.

איתא בשפת אמת (קרח תרמ"ז) שאהרן לקח את הכוחות של קרח ומשה לקח את של דתן ואבירם, הם היו תמיד המתנגדים שלו, ועתה היה הגמר והוציא מהם את כל הניצוצות קדושות שהיו בהם, וזהו שנאמר (פסוק כה) "ויקם משה" וילך אל דתן ואל אבירם וגו'⁹⁵. ואיתא בשפת אמת שם בשם אאז"ל כי מוכן היה קרח להיות ראש ללוויים, כמו אהרן כהן גדול לכהנים, אלא שדחק את השעה, ועל ידי המחלוקת זכה אהרן לקבל את מדריגות קרח.

מאמר ג':

ישנה תרומה ותרומת מעשר שהיא מעשר מן המעשר, והרי כבר נתנו לכהן תרומה, אלא שצריכים לכח שיעורר התחדשות מקדושה עליונה, שאם לא כן היה נעשה ההרגל טבע שני, ולכן אחרי המעשר נותנים שוב פעם תרומה, תרומת מעשר, שגם היא ניתנת לכהן.

איתא בשפת אמת (פרשת ראה תרמ"ז ד"ה בפסוק): "עשר תעשר" (דברים יד, כב), שיהיה המעשר דבוק בהשיריים, ש"כל תבואת זרעך" יהיו מעושרין⁹⁶, והוא כדכתיב (בראשית כה, כב) "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך". וזהו דאיתא

95. על דרך לשון חז"ל: תקומה היתה לו.

96. ז"ל שם: שהמעשר היה מניח קדושה לכל התבואות, כמו שהגיד מו"ז ז"ל (=החידושי הרי"מ) כי התרומה והמעשר מניחין הקדושה בכל השיריים. ונראה לי רמז לזה, "עשר תעשר", שיהיה המעשר דבוק בהשיריים, ש"כל תבואת זרעך" יהיו מעושרין. עכ"ל ק.

בתקוני זוהר (תיקון יז לא, א) "מעשר מן המעשר" היינו השני שמות (י' של הוי"ה וי' של אדני'), שהוא תופס כל גוונים. איתא בספרים "אני ראשון ואני אחרון" (ישעיה מה, ז), היינו לזכור בכל המקומות ובכל המדרגות כי אני ה'⁹⁷.

יום ראשון כ"ו סיון:

היה 'שבע ברכות' בישיבת שפת אמת.

אמר: נוסח ברכת "הגומל" דידן הוא "הגומל לחייבים טובות" (או"ח סי' ריש סעי' ב'), כפי גירסת הרי"ף, אך בגמרא לפנינו (ברכות נד, ב) הנוסח "גומל חסדים טובים", ונוסחא דידן קשה דהא הוי עירוב אותיות (=הגומל לחייבים), כמו שכתבו התוס' בברכות (לה, ב ד"ה והלכתא) על ברכת "המוציא לחם מן הארץ" שלא תיקנו "מוציא" כדי שלא יהיה עירוב אותיות "העולם מוציא"⁹⁸. וכן קשה על ברכת "מלביש ערומים" (=דהוי עירוב אותיות 'העולם מלביש'), מיהו על ברכת "מתיר אסורים" (=דהוי עירוב אותיות 'העולם מתיר') לא קשה, משום דהוא לישנא דקרא (תהלים קמו, ז) "ה' מתיר אסורים", וכמו שכתבו התוס' שם דהיכא דהוי לישנא דקרא ליכא חשש⁹⁹.

זקן אחד מאנשי ירושלים ביקש את אדמו"ר שליט"א שיברכו באריכות ימים, ואמר אדמו"ר שליט"א: פאָר וואָס נישט [=למה לא], כיון דאיפליג איפליג (גיטין כה, א).

97. ראה קדושת לוי סוף פרשת וארא.

98. ראה מכתבו של ה'אמרי אמת' בזה לעיל במסע הראשון עמ' נד: ובנוסחא של ברכת "הגומל" היא: "לחייבים" (או"ח סי' ריש סעי' ב'), הגם כי בגמרא (ברכות נד, ב) לא נזכר, גם קשה שהוא ערוב אותיות, אולם בטח כן גירסת הראשונים בש"ס. עכלה"ק. וראה שם הערה 65.

99. יש להעיר כי הדמיון למה שכתבו התוס' שם אינו מוכרח בהחלט, דהתוס' שם כתבו כן היכא שהערבוב עצמו נזכר בפסוק, אשר מטעם זה יכולין לברך 'המוציא לחם מן הארץ' אף דאיכא ערבוב ב'לחם מן', כיון שכן הוא לשון הפסוק (תהלים קד, יד) 'להוציא לחם מן הארץ', אבל עדיין אין מכאן ראיה להעולם מתיר' שאין הערבוב עצמו נזכר בפסוק.

ובעצם ערבוב אותיות בברכות, יש להעיר עוד מנוסח ברכת המבדיל: בין 'ישראל לעמים' (אות ל'), ומנוסח ברכת חתנים: 'משמח חתן' וכלה (אות ח'), מצהלות 'חתנים מחופתם' 'ונערים ממשתה' (אות מ'), ומנוסח ברכת כל המצוות: אשר קדשנו 'במצוותיו וצווננו' (אות ו'). וצ"ע בזה. אך מ'שהחיינו וקיימנו והגיענו' (אות ו') ליכא לאקשווי, כי הנהו ווי"ן אינם בני הגיה אחת, ואין בהם עירוב אותיות.

מאז שהגענו ועד היום, התאכסן אדמו"ר שליט"א אצל ר' מיכאל אליהו שי', ומעתה הוא אצל ר' נחמיה שליט"א, אך ה'עולם' הוא מקבל בבית ר' מיכאל אליהו שי' משעה 4 אחר הצהרים ועד 9 בערב.

יום שני כ"ז סיון:

ה'שבע ברכות' היה בבית ר' נחמיה שליט"א, והיה שם הרב ר' יוסף חיים זוננפלד.

אדמו"ר שליט"א אמר ששמע מברחן אחד על הגמרא (כתובות טז, ב) "רקדו לפני כותבתה מאתים", ואחר כך אמרו שם: כיצד מרקדן לפני הכלה, בית הלל אומרים כלה נאה וחסודה, "כלה נאה וחסודה" בגימטריא מאתים (200), והיינו שאמרו "רקדו לפני כותבתה מאתים". ואמר לו ר' יוסף חיים שגם הוא אמר כן¹⁰⁰.

ר' יוסף חיים אמר לאדמו"ר שליט"א: "ויענני מהר קדשו" (תהלים ג, ה) בגימטריא "שפע ופרנסה", ואמר אדמו"ר שליט"א: יהודים נצרכים לשפע ופרנסה בפועל, ולא רק בגימטריא...

יום שלישי כ"ח סיון:

בשעה 10 בבוקר נסענו לתל אביב יפו¹⁰¹. בבואנו ליפו באו לקראתנו איזה אנשים מאנ"ש הגרים בתל אביב [היה שביתת מובילי ה'אוטומובילים' (=אוטובוסים) ביפו, ובקושי התירו לנו להכנס עם האוטו שלנו לתל אביב].

נסענו אל בית הרב ר' שאול משה זילבערמאן מלפנים הרב ב'ווערשוב'¹⁰², שמה התכנסו אנשי תל אביב יפו לקבל את פני אדמו"ר שליט"א.

100. ראה גם ספר 'חכמת חיים' מתורתו של הגרי"ח זוננפלד ז"ל. ויש לציין כי הגרי"ח ז"ל היה רגיל מאוד בגימטריאות.

101. "ועברנו דרך 'מוצא', והמושבות: קרית ענבים, ראשון לציון, נחלת יהודה, ומקוה ישראל".

102. גאון צדיק וקדוש, מגדולי בית גור, תלמיד מרן האבני נזר זי"ע, וזיו השכינה שרוי עליו. מעת שעלה לארץ הקודש בשנת תרפ"ד, הורה מרן האמרי אמת זי"ע שיהיו כל עניני אנ"ש מסורים בידו, ופעמים